

Operatie aan de bijschildklier

www.nwz.nl

Noordwest
Ziekenhuisgroep

Inhoud

Wat is een bij schildklier?	3
De reden voor de operatie	3
De voorbereiding op de operatie	3
De opname	4
De operatie	5
Na de operatie	5
Complicaties	7
Ontslag	8
Wanneer neemt u contact op met het ziekenhuis?	8
Leefregels na de operatie	9
Uw vragen	11

U wordt binnenkort geopereerd aan uw bijschildklier. In medische termen noemen we deze operatie ook wel een parathyroidectomie. In deze folder leest u meer over de bijschildklier, de aanleiding voor de operatie en de behandeling zelf.

■ **Wat is een bijschildklier?**

De bijschildklieren bevinden zich in de hals. Het zijn 4 kleine kliertjes die links en rechts achter de schildklier zitten. Ze zijn zo groot als een rijstkorrel. Sommige mensen hebben meer dan 4 bijschildklieren. Ook liggen ze niet bij iedereen op dezelfde plaats. Het komt voor dat een bijschildklier in de schildklier zelf zit, of achter het borstbeen. De bijschildklieren maken het bijschildklierhormoon, ook wel parathormoon (PTH) genoemd. Dit hormoon regelt dat we genoeg calcium (kalk) in ons lichaam hebben. Calcium is een belangrijk mineraal voor de botten, de tanden en de werking van het zenuwstelsel.

■ **De reden voor de operatie**

Als een bijschildklier te snel werkt, ook wel hyperparathyroidie genoemd, kunnen er klachten ontstaan zoals pijn in de botten, vermoeidheid, psychische klachten en buikklasten. Ook kan een te snelwerkende bijschildklier botontkalking en nierstenen veroorzaken. Al deze klachten ontstaan door een te hoog calciumgehalte in het bloed. Genezing is vaak mogelijk door de te snelwerkende bijschildklier(en) via een operatie te verwijderen.

■ **De voorbereiding op de operatie**

Opnameplein

Binnenkort wordt u opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op de operatie krijgt u een afspraak met het opnameplein. Dit gebeurt meestal telefonisch. U heeft tijdens deze afspraak met diverse zorgverleners een gesprek zoals de apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. Als u bloedverdunners gebruikt, heeft u ook een gesprek met een stollingsdeskundige. Het gesprek duurt ongeveer 1½ uur.

U ontvangt een brief over uw afspraak op het opnameplein. U vindt hierin

informatie over:

- datum en tijdstip van uw afspraak
- op welk locatie u de afspraak heeft en
- hoe u zich op deze afspraak moet voorbereiden

Operatiedatum

U hoort van de medewerker van de planning:

- op welke datum u wordt geopereerd
- op welk tijdstip u in het ziekenhuis wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u in de folder 'Goed voorbereid op uw operatie'. Hierin staat onder andere wat u moet doen om u goed voor te bereiden op uw operatie. Deze folder staat klaar in uw patiëntenportaal Mijn Noordwest, maar wordt als het nodig is meegegeven of per post opgestuurd. U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

■ De opname

Afhankelijk van uw operatie kunt u 1 dag of meerdere dagen worden opgenomen. Uw arts vertelt u wat in uw geval het beste is. Voorafgaand aan de opname heeft een medewerker telefonisch met u doorgenomen hoe de opname in zijn werk gaat. Zodra u zich meldt in het ziekenhuis, neemt de verpleegkundige dit nog een keer met u door. Als er veranderingen zijn, bespreekt hij of zij die ook met u.

Wordt u 1 dag opgenomen?

In dat geval gaat u naar de dagbehandeling. U hoort nog op welke locatie u wordt geopereerd.

Meer informatie ontvangt u van het opnameplein, zoals de folder 'Chirurgische dagopname'.

Wordt u meerdere dagen opgenomen?

In dat geval gaat u naar een verpleegafdeling. U hoort nog op welke locatie u wordt geopereerd.

Meer informatie ontvangt u van het opnameplein zoals de folder 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis'. Bovengenoemde folders vindt u ook op www.nwz.nl/patientenfolders.

■ De operatie

Er zijn 2 methoden om de bijschildklier te verwijderen:

- de klassieke parathyreoïdectomie. Hierbij maakt de chirurg laag in de hals een horizontale snee. Daarna wordt de schildklier vrijgemaakt en omgeklapt. Vervolgens verwijdert de chirurg de aangedane bijschildklier of -klieren
- de minimaal invasieve parathyreoïdectomie. Als duidelijk is waar de aangedane bijschildklier zich bevindt kan voor deze methode gekozen worden. Vervolgens maakt de chirurg op die plek een snee van ongeveer 2 cm. Hierna zoekt de chirurg de bijschildklier op en verwijdert deze

Uw arts bespreekt met u wat in uw geval het beste is. Een bijschildklieroperatie gebeurt onder algehele anesthesie (narcose) en duurt ongeveer 1½ tot 2 uur.

■ Na de operatie

De pijn na de operatie valt over het algemeen mee en is te vergelijken met een lichte keelontsteking. Na ontslag kunt u uw normale werkzaamheden snel hervatten. De wond geneest snel. Het litteken is na verloop van tijd nauwelijks meer te zien. Dit kan binnen een paar maanden zijn, maar in ieder geval binnen 1 of 2 jaar.

Extra calcium/vitamine D na de operatie

Het kan zijn dat de achtergebleven bijschildklieren na de operatie niet direct weer volledig werken. Hierdoor kan na de operatie het calciumgehalte in uw bloed te laag worden. De meest voorkomende klachten hierbij zijn spierkrampen en tintelingen van de huid. Er kan ook een doof gevoel van de huid optreden. Om te voorkomen dat het calciumgehalte in het bloed te snel daalt, krijgt u

na de operatie calciumtabletten en alfacalcidol (actief vitamine D) voorgeschreven. Deze moet u na ontslag thuis dagelijks innemen. Omdat het calciumgehalte in veel gevallen vanzelf herstelt, kunt u de tabletten thuis afbouwen.

Het afbouwen start 1 week na de operatie. Hieronder vindt u een afbouwschema van de calciumtabletten en alfacalcidol die u thuis volgt.

Afbouwschema medicatie

Volg de instructies van uw apotheek over het innemen van deze medicijnen.

Week 1 na de operatie

- Calciumcarbonaat 500mg 2x daags 1000mg = 2x daags 2 tabletten*
- Alfacalcidol 0,25 mcg 1x daags 1,0 mcg = 1x daags 4 capsules

Week 2 na de operatie

- Calciumcarbonaat 500mg 2x daags 1000mg = 2x daags 2 tabletten*
- Alfacalcidol 0,25mcg 1x daags 0,5 mcg = 1x daags 2 capsules

Week 3 na de operatie

- Calciumcarbonaat 500mg 2x daags 1000mg = 2x daags 2 tabletten*
- Stop alfacalcidol

Week 4 na de operatie

- Calciumcarbonaat 500mg 2x daags 500mg = 2x daags 1 tablet*

Week 5 na de operatie

- Stop calciumcarbonaat

*2 x daags houdt in dat u het calciumcarbonaat in de ochtend en avond inneemt. U kunt kiezen of u deze medicijnen wel of niet bij het eten inneemt.

Wat te doen als u klachten heeft?

Door het afbouwen van calcium en vitamine D tabletten kunt u klachten krijgen, bijvoorbeeld spierkrampen of tintelingen. U moet dan de medicijnen stapsgewijs weer ophogen totdat de klachten verdwenen zijn. Dit doet u als volgt:

- u gaat eerst naar de dosering van de week ervoor. Bijvoorbeeld: u slikt de dosering van week 3, dan gaat u naar de dosering van week 2
- als u bij deze dosering binnen 48 uur geen verbetering ervaart, gaat u naar de dosering van de week ervoor. In dit voorbeeld is dat naar week 1
- als dit nog steeds geen verbetering geeft, neemt u dan contact op met de polikliniek interne geneeskunde

Afhankelijk van welke locatie u bent geopereerd neemt u contact op met de polikliniek interne geneeskunde van:

- locatie Alkmaar, telefoonnummer 072 - 548 3322
- locatie Den Helder, telefoonnummer 0223 - 69 6343

De polikliniek is bereikbaar van 8:30 tot 16:30 uur.

■ Complicaties

Zoals na elke operatie zijn ook na een operatie aan de bijschildklier complicaties niet helemaal uit te sluiten. Voorbeelden zijn een nabloeding of een wondinfectie. Verder zijn er complicaties die zich specifiek na een bijschildklieroperatie kunnen voordoen:

Beschadiging van de stembandzenuw

De stembandzenuwen lopen vlakbij de schildklier. Hierdoor kan het zijn dat deze zenuwen beschadigd raken, hoewel dit zelden voorkomt. U heeft dan een hese stem, wat meestal weer over gaat. In een enkel geval blijven de klachten bestaan. Hard praten of roepen is dan niet meer mogelijk.

Beschadiging van andere zenuwen en spieren

Behalve de stembandzenuwen kunnen ook andere zenuwen of de korte halsspieren beschadigd raken. Ook dit komt zelden voor. Het gevolg kan zijn dat uw stem na de operatie is veranderd.

Tekort aan bijschildklierhormonen

Het kan zijn dat er na de operatie een blijvend tekort is aan bijschildklierhormoon. Een blijvend tekort aan bijschildklierhormoon kan goed worden behan-

deld. De calciumtabletten en alfacalcidol moet u dan blijven innemen.

De bijnaderklier blijft te hard werken

Dit kan zich voordoen als te weinig bijnaderklierweefsel is weggehaald. Is dit het geval, dan wordt dit tijdens de operatie of vlak daarna duidelijk. Een nieuwe operatie kan dan soms nodig zijn.

■ Ontslag

Als alles goed gaat mag u weer naar huis. Bij ontslag krijgt u afspraken mee voor de poliklinische controle. Een week na ontslag moet u bloed laten prikken voor controle van de calciumwaardes. Uw eigen internist kijkt naar deze uitslagen en zal telefonisch contact met u opnemen als de waardes afwijkend zijn. Ook krijgt u 6 weken na ontslag een telefonische afspraak met uw internist. Een week voor de afspraak met de internist moet u uw bloed laten prikken, zodat deze kan beoordelen of uw calciumgehalte goed blijft na het afbouwen van de medicijnen. U komt 2 weken na ontslag op controle op de polikliniek bij de chirurg.

Hechtingen

Meestal zijn er oplosbare hechtingen gebruikt, die niet verwijderd hoeven te worden. Heeft u wel hechtingen die moeten worden verwijderd, dan gebeurt dit gelijk tijdens uw bezoek aan de polikliniek chirurgie.

■ Wanneer neemt u contact op met het ziekenhuis?

Als u spierkrampen, tintelingen van de huid en/of een doof gevoel van de huid heeft die niet verdwijnen na het ophogen van de calciumtabletten en alfacalcidol, neem dan direct contact op met de polikliniek interne geneeskunde. Meer informatie en de contactgegevens vindt u op pagina 9.

Neem bij (een van) de volgende klachten contact op met het ziekenhuis

- roodheid en zwelling van de wond

- temperatuur boven de 38,5 graden
- nabloeding met zwelling van de hals
- aanhoudende pijn ondanks de voorgeschreven pijnstillers
- flauwvallen of het gevoel te gaan flauwvallen
- als u niet binnen 8 uur na de operatie heeft geplast

De contactgegevens vindt u hieronder.

Bent u opgenomen op de dagbehandeling?

Bij bovengenoemde klachten na uw operatie neemt u contact op met de locatie waar u bent behandeld. U krijgt hierover informatie mee van de dagbehandeling.

Bent u opgenomen op de verpleegafdeling?

Afhankelijk van welke locatie u bent opgenomen, belt u voor vragen of problemen de polikliniek chirurgie. Neem dan op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur contact op met de polikliniek chirurgie van:

- locatie Alkmaar telefoon 072 - 548 2400
- locatie Den Helder telefoon 0223 - 69 6237

Met problemen buiten kantoortijden neemt u contact op met de huisartsenpost.

■ Leefregels na de operatie

Na ontslag uit het ziekenhuis kunt u nog enige tijd hinder ondervinden van het operatiegebied. In welke mate u hiervan hinder heeft is onder andere afhankelijk van:

- de operatiemethode die bij u is toegepast
- de grootte van de ingreep

Ook het hervatten van uw dagelijkse activiteiten zullen daarvan afhankelijk zijn.

Douchen en baden

U mag de dag na de operatie de pleister van de wond verwijderen en weer douchen. De wond is dan voldoende dicht. Als het gaasje vastzit aan de wond,

kunt u het onder de douche losweken. Na het douchen dept u de wond droog. U mag de eerste 2 weken niet zwemmen, naar de sauna gaan of langdurig baden. Drooghouden van de wond zorgt dat de wond goed geneest. Ook kunt u beter geen afsluitende pleister op de wond gebruiken, deze maken de wond vochtig.

Fietsen en autorijden

Kunt u zich weer probleemloos bewegen? Kunt u vooral uw hoofd en uw hals weer goed draaien? Dan mag u het fietsen weer gaan uitproberen, mits u voor de operatie gewend was regelmatig te fietsen. Begin rustig, begeef u niet meteen in het drukke verkeer. U kunt dan ook weer gaan autorijden. Begin met kleine stukjes in een rustige omgeving. Meestal zult u na een week weer kunnen autorijden zoals u gewend was.

Medicijnen

Als u nog pijn heeft, mag u een pijnstiller innemen zoals paracetamol (maximaal 4 x 2 tabletten paracetamol 500 mg verdeeld over de dag).

Voeding

U mag weer eten en drinken zoals u voor de operatie gewend was.

Sporten en andere lichamelijke/huishoudelijke activiteiten

Als u gewend was om te sporten kunt u dat meestal na een week langzaam weer oppakken. Begin met de dagelijkse dingen doen en wandelen. Zodra dit weer probleemloos gaat, kunt u weer rustig beginnen met joggen als u dat gewend was. Start op een vlakke, zachte ondergrond en draag goede sportschoenen die de schokken tijdens het lopen opvangen. Voer de afstand en het tempo geleidelijk op. Let daarbij goed op hoe uw lichaam reageert. Zorg steeds dat u volledig hersteld bent voordat u opnieuw gaat joggen. Als u gewend was om te zwemmen of te fitnessen, kunt u dit weer rustig gaan uitproberen zodra u het gevoel heeft dit weer te kunnen. Begin met ontspannen bewegen en bouw dit op naar het niveau van voor de operatie.

Werken

Meestal kunt u direct na ontslag uw werk weer hervatten. Zware lichamelijke

arbeid (tillen) bouwt u langzaam op. Vraagt u zich af of uw aandoening of behandeling gevolgen heeft voor het uitoefenen van uw werk? Overleg dan met uw specialist of bedrijfsarts. De bedrijfsarts begeleidt de terugkeer naar uw werk. Afspraken over uw werk verlopen vaak soepeler als u de bedrijfsarts al vóór de ingreep informeert of zo spoedig mogelijk na de ingreep. U kunt een gesprek voeren met uw bedrijfsarts op het arbeidsomstandigheden-spreekuur van de arbodienst van het bedrijf of de organisatie waar u werkt.

■ Uw vragen

Afhankelijk van de locatie waar u wordt behandeld, neemt u voor vragen contact op met de polikliniek chirurgie van:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 2400
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6237

De polikliniek is bereikbaar op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur.

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie oncologie-algemeen
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 289525

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl